

Geçen Ay

Bossa fabrikasında faşist yöneticiler tarafından hunharca dövülen bir işçi.

Dergimizin daha önceki sayılarında, Türkiye'deki politik gidişin yönünü belirleyen açıklamalar yayınlamıştık. Her olay bu tesbitlerimizin ne kadar doğru ve gerçeğe uygun olduğunu göstermektedir. Gerçekten, halkımızın kurtuluş mücadelesi büyük bir hızla gelişirken, hakim sınıfların ve emperyalizmin iktidarı buhrandan buhrana sürüklenmekte, kaçınılmaz yıkılışına doğru hızla ilerlemektedir. Bu iki olay birbirinden bağımsız değildir. Vurguncuların iktidarı halkımızı her geçen gün, daha güç yaşama şartlarına itmektedir. Bu iktidar, bu yüzden halkımızın, işçi, köylü ve geniş memur kitlelerinin nefretini kazanmıştır. Halkımızın devrimci muhalefeti her an güçlenmekte, iktidarın baskı ve şiddet uygulamalarına rağmen büyük boyutlara ulaşmaktadır. Bu durum iktidarı tehlikeye düşürmekte, halk düşmanlarını korkutmaktadır.

Son kongresinde AP, birlik ve beraberlik içindeymiş gibi görünmüştür. Aslında bu sadece görünüşte böyledir, işbirlikçilerin kısa vadeli çıkarları üzerine kurulan bu birlik şimdiden ve hızla yıkılmaktadır. İktidar gemisinin batmakta olduğunu gören bir sürü vurguncu, kendini daha emin hissetme yolları aramak üzere menfaat şebekesini, AP yi terketmektedir. Bunlar halkımızın mücadelesinin kısa süre içinde kendilerini yokedeceğini sezerek korku içinde kaçışmaktadırlar. Emperyalizmin emirlerine uygun olarak, daha emin sömürü yolları aramaktadırlar. İktidara hakim olan sınıf ve zümreler

arasındaki çıkar çekişmesi alabildiğine yoğunlaşmaktadır. Bu dalaşmalar gene kendi yıkılışlarını hızlandırmaktadır. İktidar yürüdükçe batağa saplanmaktadır.

Ekonominin gittikçe çıkmaza girdiğini, enflasyonist baskıların gittikçe yoğunlaştığını gören vurguncu iktidar, işçi ve köylülerle bütün emekçi halkımızın üzerindeki sömürüyü yoğunlaştırma tedbirleri alırken, dayandığı zümrelerden bazılarının da menfaatlara dokunmak zorunda kalmıştır. İBu tedbirler (Emlâk vergisi, Gayrimenkul fiyat artışı vergisi v.s.) spekülâtorler ve (toprak ağalan dışındaki) gayrimenkul sahiplerini memnun etmemiştir. Toprak ağalarının menfaatlara dokunmak çatışmayı daha da hızlandıracağı için göze alınamamıştır. Şimdi mücadele, yukarda menuniyetlerini belirttiğimiz zümrelerle, Amerika'ya sıkıca bağlı olan ve bu bağları, halkımızı daha çok sömürmek ve ezmek temeli üzerinde geliştirmek isteyen işbirlikçi sanayiciler, ihracatçı ve ithalatçılar arasında olmaktadır. AP'nin içindeki bölünmelerin temelinde yatan nedenlerden biri budur. 26 lar olayı ve gelişmesi 'bu durumun açık ifadesinden başka birşey değildir. Yani bütün bunlar bize hakim sınıfların sömürüden pay alma yarışının hızlandığını ve halkımızın mücadelesi karşısında korkuya kapılarak parçalandıklarını göstermektedir.'

Diğer taraftan dünya çapında, ABD emperyalizminin yıkılmakta oluşu, bu buhranı daha da derinleştirmektedir. İşbirlikçi hakim sınıflar, bunu sezmede ve kendilerine yeni efendi ve ortaklar aramaktadırlar. Japonya, Almanya ve SSCB gibi başka devletler onların bu arayışlarına cevap verme f/arışına girmektedirler. Gerçekten, tarih bize, kapitalist ülkelerin eşit gelişmediklerini, bir zamanlar hakim olan bir emperyalistin giderek zayıfladığını ve yerini daha hızla gelişen bir başka emperyaliste bırakmak zorunda kaldığını öğretmektedir. Emperyalistler arasındaki bu çatışma genellikle yeniden paylaşım savaşlarıyla sonuçlanmakta, dünya halklarını kan ve ateşe boğan topyekun savaşlara yol açmaktadır. Türkiye üzerinde şimdi bu hakimiyet oyunu oynanmaktadır. Japon ve Alman sermayelerinin Yurdumuza hızla akışı bunun bir sonucudur. ABD dünya halklarının mücadelesi karşısında gerilemekte, hakimiyetini sürdürmede önemli güçlüklerle karşılaşmaktadır. Türkiye gibi işbirlikçilerinin iktidarda olduğu ülkelerde Amerika, bu iktidarlara ayakta tutamayacak hale gelmektedir. Amerika bu sebeplerle Türkiye'ye yaptığı askeri ve ekonomik yardımın yükünü Almanya gibi güçlenmekte olan emperyalist ortaklarına devretmektedir. Almanya'nın Türkiye'ye yerleşme gayretlerinin temelinde işte bunlar yatmaktadır. Fakat bütün bu oyunlar boşa çıkacaktır. Çağımız emperyalizmin toptan yıkılışa gittiği bir çağdır. Halkımızın mücadelesi her geçen gün hızla gelişmektedir. Bu kuvvet, halkımızın kuvveti, bütün emperyalistleri yokedecektir. Emperyalistlerin yurdumuz üzerindeki paylaşma ve hakimiyetlerini devam ettirme oyunları onların ve uşaklarının yıkılışını hızlandıracaktır. Nitekim! daha şimdiden, çeşitli emperyalist devletler arasında ve onlara bağlı hakim sınıf zümreleri arasındaki çatışmalar başlamıştır. İktidarı¹ buhrana sokan başka bir etken de hakim sınıflar arasındaki bu kapişmadır. Bütün bunlara rağmen şu anda yurdumuz üzerindeki esas hakim kuvvetin Amerikan emperyalizmi olduğunu hiçbir zaman akıldan çıkarmamalıyız. Halkımızın gittikçe güçlenen mücadelesi ve halk düşmanlarının kendi aralarındaki çelişme ve çatışmalar, ABD ve uşaklarını hakimiyet-

lerini sürdürebilmek için daha bir süre, çeşitli baskı ve zulüm tedbirlerini sahneye koymaya yöneltecektir. Gelişen olaylar bize bunu açık seçik gösteriyor.

BASKILAR AMERİKAN UŞAKLARINI YIKILMAKTAN KURTARAMIYACAKTIR

Halkımız yurdun her yerinde hızla uyanmaktadır. Bu mücadele karşısında ecze ve korkuya kapılan Amerikan uşakları ve onların iktidarı, baskı ve zulüm uygulamalarını artırmaktadır. KurŐunlamalar, hapisler, iŐkenceler, jandarma ve polis baskınları hunharca uygulanmaktadır. Ancak bütün bunlar halkımızın mücadelesini durdurabiliyor mu? Hayır durduramıyor. 15-16 Haziran Őanlı işçi mücadelesi kanla bastırılmak istendi. IŐçi mücadelesi durdu mu? Hayır. Aksine, işçi sınıfımız yurdun her yerinde daha kararlı ve daha azimli bir mücadeleyi sürdürüyor. Mücadele dalga dalga yükselerek iŐbirlikçileri yokedecek bir seviyeye ulaşmaktadır. Baskı ve zulüm, sadece hakim sınıfların ve AP nin halk düŐmanı yüzünü daha çok aıŐa çıkartıyor. Halkımızın düşmanlarını daha iyi tanınmasına yarıyor. Baskıların fayda vermediğini gören iktidarın daha d azgınlaŐarak baskıları artırması, onun kuvvetini değil zaafını göstermektedir. Hakim sınıfların güçlülükleri görünüŐtedir ve geçici-dir. ırpınıŐları, kesilmekte olan bir koyunun son ırpınıŐlarından farksızdır. Fakat korkunun ecele faydası yoktur.

MECLİS BUHRANI HAKİM SINIFLARIN ACZİNİ GÖSTERİYOR

Hakim sınıfların aczini gösteren somut iŐaretlerden biri, onların bir aydır kendine baŐkan seemiyen parlamentolarıdır. Aslında bu parlamento buhranı bize pek çok Őeyler Ğretmektedir. Hakim sınıflar, aslında en zorbasından bir diktatörlük olan kendi yönetimlerinin bu niteliğini gizlemek, halka memleketin seçimle ve kendi iradesiyle yönetildiği yalanını yayabilmek için parlamentodan yararlanırlar. Oraya kendi temsilcilerini doldurup, itiŐ kakaŐla halkın gözünü boyamaya çalıŐırlar. Bunu, bugüne kadar pek çok olay açık seçik ortaya koymuŐtur. Her türlü karar, hakim sınıflar tarafından kendi çıkarlarına uygun olarak çeşitli kulislerde ve gizli toplantılarda alınır.  beŐ Amerikan uşağı herŐeye kumanda eder. Parlamento da onların kararlarını usulen ve göstermelik olarak onaylar. Parlamentolar, bu iş için yüksek ücretler alan hakim sınıfların memurlarıdır. Son buhran da parlamentonun bu niteliğini açıkça gözler önüne sermektedir. Halkımızın ızdırapları üzerinde tur üstüne tur atan bu insanların, hakim sınıfların memurcuکلarı oldukları ortaya çıkmaktadır. Bir büyük düŐünürün dediği gibi «Parlamentosunun hakim sınıfların tavlası olduğu» gerçeği bir kere daha doğrulanmaktadır.

Hakim sınıflar, parlamento oyununa halkı kandırabildikleri, onun gerçek niteliği kitlelerce anlaŐılmadıĐı sürece uyarlar. Bu gerçek kavranmaya baŐlayınca oyunu tatil edip açık zorbalıklarını, faŐizmi sahneye koyarlar. Yurdumuzda da hazırlanmakta olan budur. Bütün halkımız bu duruma karşı hazırlıklı olmak, hakim sınıfların zorbalığına son vermek için kararlı bir savaŐa giriŐmek zorundadır. Halk kitlelerinin gittikçe kavradığı gerçek işte **budur,**

GISLAVET VE BOSSA İŞÇİLERİ KAHRAMANCA MÜCADELE ETTİ

İşbirlikçi iktidara karşı en kararlı mücadeleyi işçi sınıfımız yürütmektedir. İşbirlikçi iktidara sırtlarını dayıyan patronlar, yurdun her yerindeki fabrikalarda işçileri sömürü ve baskı altında tutmaktadırlar. İşçilerin daha iyi iş koşulları ve ücret artışı istekleri kanla ve zulümle bastırılmaktadır. Patronlar nerede sıkıya gelirlerse işbirlikçi iktidar polisi, jandarması ve komandosu ile imdatlarına yetişmektedir. İşçiler uyandıkça ve sömürüye başkaldırdıkça bu baskı ve zulüm örnekleri çoğalmaktadır. Fakat bu işçi mücadelesini durduramamaktadır. İçinde bulunduğumuz günler, işçi sınıfımızın mücadeleye daha kararlı ve yiğitçe katıldığı, mücadelenin her geçen gün yoğunlaştığı günlerdir. Gislavet ve Bossa Fabrikası işçilerinin mücadeleleri bunu göstermektedir. Yurdun her yerinde başlayan grevler, işgaller bunu göstermektedir. Bütün bu mücadeleler, işbirlikçi patronların, onların uşağı sarı sendikacıların ödlerini patlatmaktadır.

15-16 Hazirandan bu yana azgınlaşan patronlar, işçiler üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdılar. Sıkı yönetimden faydalanarak başlattıkları, bilinçli işçileri toptan işten atma zulmüne devam ediyorlar. Toplu sözleşme maddelerine uymuyorlar. İşçilerin birikmiş ücretlerine dayatıyorlar. İşçilerin arasına soktukları polis ve ajanlar vasıtasıyla işçilere zulmediyorlar. İşçilerin bir araya gelip konuşmalarına bile engel oluyorlar.' Bu baskı ve zulme karşı, sırtı yönetimden sonra ilk en kararlı mücadeleyi Gislavet işçileri verdi. İşbirlikçi patron üç günlük ücretlerini ödememekte ısrar edince fabrikayı işgal ettiler. Patron derhal polisi çağırdı. İşçi sınıfı mücadelesini yıldırma ve durdurma için her türlü hunharlığa hazır olan iktidar, polise saldırma emri verdi. Polis geri püskürtülünce, özel olarak yetiştirilip İstanbul'a getirilen komandolar, fabrika duvarını buldozerle yıkarak işçilere saldırdılar. İşçi Hüseyin Çapkan şehit edildi, yüzlerce işçi yaralandı. Yüzlercesi karakollara götürülerek işkenceye uğratıldı. Yiğit Gislavet işçileri, fabrika düdüklarini çalarak civar fabrikalardan ve halktan yardım istedi. Fakat iktidarın polisi daha önce çeşitli fabrikalarda uğradığı bozgunlardan ders alarak bütün yolları kesmişti. İşçiler kendilerini kahramanca savundular. Fabrika boşaltıldı fakat işçilerin mücadele azimleri daha pekişti. Onlar düşmanın ne kadar azgın ve hunhar olduğunu gördüler. Zaferin ancak düşmana, onun bize davrandığı gibi davranılarak kazanılabileceğini öğrendiler.

İktidarın Gislavet'te verdiği gözdağının ne kadar faydasız olduğunu aynı yoldan yürüyen, Adana Bossa Fabrikası işçileri gösterdiler. Mücadele daha önce, Tarsus'taki Çukurova dokuma fabrikasında başladı. İşçiler grev ve miting yaptılar. Bossa işçileri Çukurova işçilerini desteklediler. Patronlar mücadelenin gittikçe yayıldığını görerek aralarında birleştiler. Çukurova Fabrikası'nın iflâs etmemesi için, onun mallarını Bossa fabrikasında işlemeye kalktılar. Bossa işçileri buna karşı durdu. İşçiler patronların birliği karşısına kendi devrimci birliklerini koydular ve kararlı bir mücadeleye giriştiler. İşçileri o güne kadar patrona satarak yaşayan TEKSİF ve bağı olduğu TÜRK-İŞ'in sarı yüzleri artık iyice görülüyordu. Bossa'da çalışan 5000 işçiden 4700'ü TEKSİF'ten ayrılarak DİSK'e geçti. Teksifin kendilerini patrona satan toplu sözleşmesini tanımayan işçiler, fabrikayı işgal ettiler. İktidar, patronlar ve artık işçileri satmayacağını anlayan, avantalarnın kaybolmakta olduğunu gören sarı sendikacılar, işçi hareketini ezmek için fabrikaya önce parayla tutulmuş bir grup zorbayı

saldıttı. İşçilerin amansız direnişi karşısında kaçışan bu paralı uşaklar kaçarken «Polis, hani hemen gelecektin, hani asker yollıyacaktın nerede? Bizi yak-tın Teksif» diye çağırıyordu. Polis ve asker gelmekte gecikmedi. Burada da buldozerler çalıştırıldı ve silâhsız işçilere hunharca işkence edildi, birçoğu ya-ralandı. Polis öylesine zulmetti ki şimdiye kadar olup bitenlere kulaklarını tı-kayıp gözlerini yuman birçok gazeteci ve siyaset adamı göstermelik de olsa kınama demeçleri vermek zorunda kaldı. Şimdi Çukurova'nın her yerinde işçi-ler, sarı sendikalara, patronlara ve onların iktidarına karşı amansız bir mü-cadele vermeden kurtuluş olmadığını görerek, iğecici yenilgilerden dersler çıkar-ıp daha kararlı ve kuvvetli mücadelelere hazırlanmaktadır. Bu gidişi dur-durmak dünyada hiç kimsenin gücünün yetmeyeceği bir iştir. İşçiler mücade-le yoluna girmişlerdir, zafere kadar yürüyeceklerdir. Halkımızın nefretini ka-zanan işbirlikçiler, her geçen gün tecrit olmaktadır. Onlar silâhlı baskı yo-lunu seçmişlerdir, taşı kaldırmışlardır. Halkımız bu taşı onların ayaklarına düşürtecektir.

Bütün arkadaşlar, bütün mühendisler bu gerçeklere göre hareket etmek zo-rundadırlar. Mücadele hepimizi bir seçme yapmaya zorlamaktadır ve zorliya-caktır. Ya halkımızın saflarına katılıp mücadele yolunu seçeceğiz, ya da halk düşmanları ile birleşip onların yok olmaktan ibaret olan kaderlerine ortak ola-cağız. Bunun ortası yoktur. Mühendisler, çalışarak emekleri ile yaşayan insanlar-dır. Halkımız gibi onlar da emperyalistler ve uşakları tarafından sömürülme-ktedirler. Halkımızın bir parçasıdırlar. Onun için /kurtuluşları halkımızın kurtu-luşu ile olacaktır. Bu mücadelede halkımızla birleşmeleri gerekmektedir. Fab-rikalarda çalışan arkadaşlarımız, işçilerin mücadelesi karşısında davranışlarını tesbit etmelidirler. Mücadele içinde tarafsızlık patronların yanında yer almak-tan başka birşey değildir. Bizim görevimiz işçilerle birleşmek ve mücadeleye katılmaktır. Bütün fabrikalarda işçilerle ve her yerde halkımızla birleşelim. İş-birlikçi iktidarın bir an önce yok olması için halkımızla omuz omuza müca-dele edelim.

KOLERA

İşçiler kurşunlanır gençler hapselere atılırken, doğuda köylüler öldürülür, geniş memur kitleleri açlık ve yokluk içersinde kıvrılırken, bir süre önce Sağ-malcılar'da ortaya çıkan kolera, izdirapların üzerine tuz biber ektili. Ko-lera konusunda iktidarın boşveren tutumu, onun halka düşman yüzünü ve boyuna tekrarladığımız gerici niteliğini bir kez daha ortaya koydu.

Kolera, ilk olarak bir ilâç fabrikasının işçileri arasında görüldü. Fabrika patronu bunun ishal olduğu yalanını yaymaya çalıştı. Hastalık yaygınlaşınca bunun, teşhis edilemeyen bir hastalık olduğu söylendi. Yüzyılların kolerasına yeni adlar takıldı. Kısacası mikroba karşı demeçle savaş açıldı. Bu arada ge-rekli tedbirler alınmadığı için bir çok kişi öldü. Doktorlar vizite ücretlerini, eczacılar ilâç fiyatlarını yükselttiler. Kolera vakaları ile birlikte tepkilerde ar-tınca iktidar yetkilileri hastalığın varlığını kabul etmek zorunda kaldı. Bakım-sızlık ve ilgisizlik yüzünden halk, hastaneleri terketmeyi yeğ buldu. Bu arada hastanelere ve sağlık kurumlarına başvuran binlerce insana, kolera diye tifo aşısı yapıldı.

Aslında kolera, bir açlık ve yoksulluk hastalığıdır. Hep geri kalmış ülkelerin fıkara ve mazlum halklarını yakalar. Maddi olanaklarla ters orantılı olduğundan, bizde de ilk defa, yoksul bir gecekondu semti olan Sağmalcılarda baş göstermiştir. Bu sonuç, halkımızı sömürmekten başka bir şey yapmayan, halk sağlığı ile ilgili tedbirleri kulak arkası eden iktidarların ürünüdür. Ama Yunanistan ve Bulgaristan sınırlarını kapatınca işbirlikçiler telâşlandılar. Çünkü, aracı ve tefecilerin halkımızın elinden yok pahasına kaptıkları, çaldıkları ihraç malı ürünlerin satılabilmesi problemi ortaya çıkıyordu. Bu yüzden halkımızın artık alıştığı «yalan» tedbirine başvuruldu. Basına ve radyoya sansür kondu. Sadece, bakan'ın halkı yanıltan demeçleri yayınlandı.

Görüldüğü gibi iktidarı harekete geçiren güç, halkımızın ihtiyaçları ve sağlığı değil, işbirlikçi ve vurguncu ihracatçıların çıkarlarıdır. Sağlık Bakanının uyuz vakaları için söylediği alaylı sözler, bu sonucu doğrulamaktadır : «Uyuz iyidir, insanları tatlı tatlı kaşındırır».

TEK ÇIKAR YOL HALKIMIZIN İKTİDARIDIR

A.P. iktidarı artık çökmektedir. Halk kitleleri kımıldamakta, kurtuluşa yönelmektedir. İşçi ve köylülerin gittikçe yoğunlaşan mücadeleleri yanında, bütün emekçi kitleleri varlığını duyurmaktadır. Şoförler boykotlarıyla, ithalâtçılara, karaborsacılara ve onların iktidarına karşı savaş açmaktadırlar.

Öte yandan memur kitleleri, Personel Kanunu ve onun yarattığı sonuçların şiddetli baskılarından gittikçe daha fazla etkilenmektedirler. Bu kanun, özünde memurların emeğini sömürmek ve baskı altında tutmayı amaçlamaktadır. İktidar, büyük bir ekonomik ve siyasi buhran içinde olduğundan, kanunun uygulanmasında memurlar bir kez daha ezilmektedirler. Kadrosuzluk bahanesiyle yüzbinlerce memur, öngörülen ücretlerini bile alamıyacaktır. Memurlar, iktidarın niteliğini kavramaktadırlar. Halk kitleleri gibi memurların kurtuluşu da, ancak emekçi güçlerin iktidara gelmesiyle gerçekleşecektir.

Halkımızın devrimci mücadelesine omuz verelim,!